

## **Урок всесвітньої історії (11 клас) у формі брейн - рингу**

**Тема уроку : Узагальнення вивченого з теми «Країни Азії, Африки та Латинської Америки».**

**Мета уроку:**

- виявити рівень засвоєння знань з теми, уміння характеризувати особливості соціально-економічного та політичного розвитку країн Азії, Африки та Латинської Америки» 20-30-р.р. XX ст.; аналізувати економіко-політичні процеси і тлумачити поняття і терміни
- розвивати вміння орієнтуватися у життєвих ситуаціях щодо сімейних, трудових та цивільних відносин; сприяти закріпленню знань та умінь, набутих учнями на уроках історії за допомогою інтерактивних методів; розвивати логічне мислення;
- виховувати повагу до різних національних спільнот, уміння працювати в команді, доброзичливість та тактовність, виховувати в учнів інтерес до вивчення історії, сприяти їхньому естетичному вихованню

**Обладнання:** плакати та роздатковий матеріал для вправ «Індукція» та «Знайти пазли», матеріал для вправи «Історичні анаграми», наочність для вправи «Хроніст»; кольорові картки-запитання для вправи «Лото», дипломи, кольорові сигнальні картки з назвами країн, білі аркуші, маркери, назви станцій, вислови видатних людей, девіз, назва гри, команд, магнітна дошка, магніти, плакат «Знайти пару», лист відповідей на кожного учня, кольорові повітряні кульки

**Основні методи та прийоми:** контрольно-перевірочна бесіда, практичні роботи різного змісту: «Індукція», «Знайти пазли», «Відгадай країну», «Історична анаграма», «Лото», «Хроніст», робота з плакатами, командна робота

**Тип уроку:** урок-узагальнення

**Форма проведення:** брейн-ринг.

**Назва брейн-рингу:** «Знавці азіатського регіону»

**Назви команд:** «Японці», «Індійці», «Китайці»

**Час проведення:** 45 хвилин

*«Хто з історією на ти  
В житті досягне він мети.  
Бо знання – це сила,  
Для кожної людини»*

## **ХІД УРОКУ**

### **I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ**

**Запрошуємо команди за робоче місце:**

|                   |                   |                  |
|-------------------|-------------------|------------------|
| Команда «Індійці» | Команда «Китайці» | Команда «Японці» |
| Капітан -         | Капітан -         | Капітан -        |

### **II. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

**ВИКЛАДАЧ:** Сьогодні у нас з вами незвичайний урок, бо він проходить у формі змагання. На даному уроці ми маємо підвести підсумки вивченого нами матеріалу за темою: «Країни Азії, Африки та Латинської Америки».

Протягом уроку ви зможете показати присутнім, що ви вмієте, що ви знаєте. Отже, наша гра буде складатися з декількох станцій, які команди повинні пройти та на яких кожен учасник зможе показати рівень своїх знань, умінь та навичок.

Бажаю усім присутнім отримати задоволення від сьогоднішнього уроку, а учасникам гри - високих результатів за урок – узагальнення!

Досягти гарних результатів під час гри можна лише за умови, якщо всі учасники добре знають правила й дотримуються їх.

- Протягом уроку учні будуть в складі команд змагатися один з одним.
- Командам пропонуються завдання, різні за складністю;
- урок проводиться за участі ведучого (учитель), який визначає правильність відповідей;
- капітани команд можуть виставити за роботу на уроці оцінки членам своїх команд, які потім узгодять з вчителем;
- перемагає та команда, яка отримає найбільшу кількість балів.
- граємо дружно й активно.

- відповідає будь-який учасник команди.
- відповідь чітка, конкретна, лаконічна.
- за кожну правильну відповідь — певна сума балів.
- наша гра — це наш шанс.

### III. ГРА «Брейн-ринг»

Викладач:

*Ви – завзяті ігроки?  
Будем грати залюбки?  
Отже, гру розпочинаємо  
До станцій вирушаємо!*

#### Станція I «Впізнай країну».

*Кожна правильна відповідь дає 1 бал команді. Відповідає кожна команда, піднімаючи картку-сигнал з назвою країни, які є на кожному ігровому столі. Команда, яка першою підняла сигнальну картку і правильно відповіла, отримує додатково 1 бал за швидкість.*

1. Священна тварина цієї країни – корова. (Індія)
2. Країна, де сходить сонце. (Японія)
3. Ця країна була колонією Англії. (Індія)
4. Країна, в якій дівчат вже на 30 млн. менше ніж хлопців. (Китай)
5. Країна бідна на природні ресурси. (Японія)
6. Відоме блюдо цієї країни – сира коніна. (Японія)
7. Країна шахів. (Індія)
8. Самогубство в цій країні займає 5 місце серед причин смерті. (Китай)
9. Країна, в якій роботодавці особливим шляхом карають своїх працівників.  
Наприклад: стояти на колінах з табличкою та співати пісні про свої невдачі.  
(Китай)
10. Жінки цієї країни мають 11% світового запасу золота. (Індія)
11. Країна, яка налічує більше 20 вулканів. (Японія)
12. Країна, де не використовують туалетний папір. (Індія)
10. На знак вибачення в цій країні голять голову. (Японія)
13. Країна, в якій існує смертна кара і родичі злочинця купують патрони для його розстрілу. (Китай)
14. В міжвоєнний період ця країна була мілітаризованою. (Японія)
15. День дитини в цій країні святкують через 9 місяців після святкування дня Святого Валентина. (Індія)
16. Країна з низьким рівнем самогубства. (Японія)

17. Країна, на роботу в якій наймають чоловіків європейської зовнішності для того, щоб вони курили та імітували успішність бізнесу. (Китай)
18. Країна, яка складається з островів. (Японія)
19. Країна контрастів. (Індія)
20. В цій країні можливо зустріти автомати, які розливають пиво. (Японія).

### **Станція II «Історична анаграма»**

*Максимальна кількість балів – 2 бали.*

*Команда, яка відгадує першою зашифрований історичний термін - отримує 1 бал і дає його визначення – ще +1 бал. Якщо команда не дає відповідь, то право відповідати передається іншій команді.*

ЇЗМТОСИН - Синтоїзм

ТАЛІМІРИЗМ - Мілітаризм

ТЕРПАЛІЗМНА - Патерналізм

ДИЗМГАН - Гандизм

ЛАСІМ - Іслам

ГРАТЬЯСАХА - Сатьяграха

МІНГОДАН - Гоміндан

ЛОКОЯНІ – Колонія

### **Станція III «Хроніст»**

**Правила:** учитель показує листок, на якому надруковано дату та країну.

Командам треба визначити історичну подію, яка відбулася в цей час.

Максимальна оцінка – 1 бал.

- 1) 1919р. Китай («Рух 4 травня»)
- 2) 1927р. Японія (Меморандум Т.Гаїті)
- 3) 1930р. Індія («Соляний похід»)
- 4) 1931р. Японія (Напад на Маньчжурію)
- 5) 1925-1927р.р. Китай (Револьюційні події)
- 6) 1922р. Індія (Вбивство поліцаїв у м. Чаура - Чаурі)
- 7) 1926р. Китай (Північний похід)

## 8) 1937р. Японія (Японо-китайська війна)

### Станція IV «Знайти пазли»

На дошці вивішується плакат, на якому зображені різні картинки, які мають відношення до теми сьогоднішньої гри. Кожна команда повинна знайти тільки ті пазли, зображення на яких символізують її країну.

Правильний пазл приносить команді – 1 бал

Максимальна кількість - 5 балів

### Станція IV «Лото»

Команди протягом 1 хв розглядають таблицю, поділену на 36 квадратів чотирьох кольорів, 3 із яких – кольори учасників, а четвертий – загальні питання. Потім команди по черзі обирають цифру. Якщо обрана цифра зі «своїм» кольором, то це запитання за своєю країною, за правильну відповідь учасник отримує – 2 бали. Якщо загальне питання – 1 бал, якщо питання суперника – правильна відповідь на нього приносить 3 бали.

|    |    |    |    |    |    |
|----|----|----|----|----|----|
| 1  | 2  | 3  | 4  | 5  | 6  |
| 7  | 8  | 9  | 10 | 11 | 12 |
| 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 |
| 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 |
| 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 |
| 31 | 32 | 33 | 34 | 35 | 36 |

### ЧЕРВОНІЙ КОЛІР

(ЯПОНІЯ)

(1,3,5,9,13,15,19,22,25,28)

1. Яка країна стала ворогом Японії? (США)

3. Що передбачав меморандум Т.Гаїті? (Захоплення Китаю)

5. Що проголошував Закон про загальні вибори? (голосувати мали право тільки чоловіки)

9. Які рухи існували в Японії? (профспілковий, комуністичний, соціалістичний, демократичний).

13. Чому Т.Гаїті пішов у відставку? (провал агресивних планів щодо захоплення Китаю, невдала спроба захопити китайську провінцію Шаньдунь).

15. Хто брав участь у подіях «Рисові бунти»? (дружини рибалок).

- 19.Що передбачав Закон майорату? (землю у спадщину отримував тільки старший син).
- 22.На що Японія намагалася перетворити суспільні країни? (на джерела сировини та ринки збуту своїх товарів).
- 25.Як називався закон, який передбачав до 10 років каторги за антидержавні ідеї та дії? (Закон «про небезпечні думки»).
- 28.Від чого страждало селянство в Японії? (малоземелля).

## **ПОМАРАНЧЕВИЙ КОЛІР**

*(КИТАЙ)*

**(4,6,10,12,14,17,21,24,27,29)**

- 4.В якій держави Сунь Ятсен попросив допомоги для реалізації своїх планів «порятунку Китаю»? (Радянської Росії).
- 6.Яка подія відбувалася в Пекіні в 1919р.? (демонстрація студентів та молоді).
- 10.Хто був лідером комуністичної партії у Китаї? (Мао Дзедун).
- 12.Яка партія була заснована у Китаї в Шанхаї в 1921р.? (Комуністична).
- 14.Кого було обрано надзвичайним президентом Китайської республіки? (Сунь Ятсена).
- 17.Чому сприяв «Рух 4 травня» у Китаї? (консолідації китайського народу у боротьбі за суверенітет країни).
- 21.В яких сферах було проведено реформи у Китаї? (фінансів і промисловості; соціальних та трудових відносинах; аграрних відносин).
- 24.Які партії Китаю об'єдналися та створили єдиний фронт? (Гоміндан та комуністична партія).
- 27.Що приніс Північний похід китайському лідеру -Чан Кайші?
- 29.У чому полягало протистояння між двома китайськими партіями: Гомінданом та комуністичною партією? (боротьба за шляхи розвитку Китаю).

## **РОЖЕВИЙ КОЛІР**

*(ІНДІЯ)*

**(2,7,8,11,16,18,20,23,26,30)**

- 2.Проти кого був спрямований Закон Роулетта? (учасників національно-визвольного руху).
- 7.Назвіть офіційну політичну партію Індії. (ІНК).
- 8.Що закріплювали реформи Монтегю-Челмсфорда? (колоніальний стан країни).
- 11.Яку компанію оголосив ІНК? (компанію громадянської непокорі).
- 16.В результаті яких подій був підписаний Делійський пакт? (після Північного походу).
- 18.Що стало офіційною ідеологією ІНК?(сатьяграха – форма ненасильницького руху).
- 20.Кого називали «великою душею»? (М.Ганді).

23. Яку релігію сповідували Західна та Східна частина Індії? (іслам, індуїзм).  
26. Чим супроводжувалася компанія громадянської непокори? (бойкотуванням англійських товарів, невиходом на працю).  
30. Скільки провінцій налічувала Індія? (9 великих та 8 малих).

### **ЗЕЛЕНИЙ КОЛІР**- загальне питання

**(31,32,33,34,35,36)**

31. Які військово-політичні блоки були створені під час I Світової війни? (Троїстий Союз та Антанта)  
32. В якій країні був прийнятий «сухий закон»? (США)  
33. Які існують форми правління держав? (республіка, монархія, федерація, конфедерація).  
34. Назвіть роки I Світової війни. (1914-1918р.р.)  
35. Назвіть диктатора фашистської Німеччини. (А.Гітлер)  
36. Столиця Франції . (Париж)

### **IV. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ та виставлення оцінок**

Викладач: Отож, на сьогоднішньому уроці ми з вами узагальнили вивчений нами матеріал на попередніх уроках.

*Ще запитань багато  
Вам можна було б дати,  
Та обмежує нас час —  
Інша пара кличе вас!*

А тепер настав час оцінювання, перевіримо з вами хто набрав найбільшу кількість заохочувальних балів. *Команди встати!  
Готуємось БРЕЙН-РИНГУ назвати результати!*

**Підсумки: 1 команда набрала \_\_\_\_\_ балів, 2 - \_\_\_\_\_ балів,  
3 - \_\_\_\_\_ балів.**

*Команда (називають переможця конкурсу) стала переможцем у нас.*

*І цей диплом почесний  
Призначено для вас!  
Тому що здобули перемогу —  
Змагань наших мету.  
Хоч новачки в БРЕЙН-РИНГУ,  
А ваша гра — це «вищий клас»!  
Всі гори ви вдало штурмували.  
І здобули перемогу ви в фіналі.*